

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 561
van **MIEKE SCHAUVLIEGE**
datum: 29 januari 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Oppervlakte natuur met effectief natuurbeheer - Stand van zaken

De indicator oppervlakte natuur met effectief natuurbeheer omvat gebieden met een reservaatstatuut of gebieden waarvoor een goedgekeurd beheerplan bestaat.

Het belang van goed beheerde natuurterreinen voor het behoud van de biodiversiteit kan moeilijk worden overschat. Veel planten en dieren vinden enkel daar nog een plekje om te overleven.

Om een terrein goed te beheren, is in de eerste plaats een plan nodig waarin duidelijk wordt gemaakt wat de doelstellingen zijn en hoe die zullen worden bereikt. Daarnaast is uiteraard actie nodig: inrichtings- en beheerwerken om de doelen ook werkelijk te realiseren. Ten slotte moet het geheel opgevolgd en desgevallend bijgestuurd worden (monitoring).

Toch stellen we vast dat er voor heel wat natuur- en bosgebieden geen goedgekeurd beheerplan is.

1. Hoe verhoudt het aandeel gebieden waarvoor een goedgekeurd beheerplan bestaat zich ten opzichte van de totale oppervlakte planologische bestemmingen bos-, bosuitbreidings-, natuur-, buffer-, groen- of parkgebied?
2. Hoe verhoudt het aandeel gebieden waarvoor een goedgekeurd beheerplan bestaat zich ten opzichte van de totale oppervlakte met de landgebruikscategorieën met een belangrijke biodiversiteitswaarde: niet geregistreerd grasland met natuurwaarde, moeras zonder natuurbeheer, heide zonder natuurbeheer, kustduin zonder natuurbeheer, grasland met natuurbeheer, bos met natuurbeheer, bos met bosbeheer, moeras met natuurbeheer, heide met natuurbeheer, kustduin met natuurbeheer, slik en schorre? Graag in hectare: totale oppervlakte met goedgekeurd beheerplan, ten opzichte van de opgesomde landgebruikscategorieën.
3. Hoe verklaart de minister het grote verschil tussen enerzijds de totale oppervlakte met goedgekeurd beheerplan en anderzijds de totale oppervlakte bestaande natuur in Vlaanderen?
4. Is er een langetermijnbeheervisie voor bestaande natuur- en bosgebieden waarvoor er vandaag geen goedgekeurd beheerplan is?
5. Uit de oppervlakte natuur met effectief natuurbeheer, kunnen we afleiden dat heel wat bestaande natuur- en bosgebieden op dit moment nog geen goedgekeurd beheerplan hebben. In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering is de ambitie opgenomen om

tegen het einde van de legislatuur 20.000 hectare bijkomende natuur onder effectief beheer te brengen.

Welk aandeel daarvan zal gaan over bestaande en beschermde natuur waarvoor een beheerplan opgemaakt zal worden?

6. De doelstelling is om tegen 2023 alle beheerplannen om te zetten naar de nieuwe natuurbeheerplannen.

Wat is het aantal nieuwe natuurbeheerplannen, per categorie, dat nu al opgemaakt is? Hoeveel moeten er nog omgezet worden? En verwacht de minister de vooropgestelde timing te halen?

ANTWOORD

op vraag nr. 561 van 29 januari 2021

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Ongeveer 3/4de van de goedgekeurde beheerplannen is gelegen in de planologische bestemmingen bos-, bosuitbreidings-, natuur-, buffer-, groen- of parkgebied. Van het totale areaal van de opgegeven bestemmingen (bos-, bosuitbreidings-, natuur-, buffer-, groen- of parkgebied) is ongeveer 1/3de opgenomen in een beheerplan.
2. De opgesomde landgebruikscategorieën zijn niet eenduidig af te lijnen. In het Natuurrapport 2020 van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) wordt het aandeel van de belangrijkste natuurlijke ecosystemen met een goedgekeurd beheerplan geëvalueerd. Het aandeel natuurlijke ecosystemen met goedgekeurd beheerplan bedraagt:
 - Iets meer dan twee derde bij heide en landduinen
 - 44 procent bij moerassen
 - 31 procent bij kustduinen en strand
 - 35 procent bij halfnatuurlijke graslanden
 - 39 procent bij bossen
 - 12 procent bij estuaria, slikken en schorren

De oppervlaktes van al de natuurlijke ecosystemen kan afgeleid worden uit de Biologische Waarderingskaart (hieronder wordt het zeker oppervlakte aandeel weergegeven uit de publicatie "de Biologische Waarderingskaart, 2011").

- 7.046 ha heiden en hoogveen
- 2.538 ha moerassen
- 4.442 ha kustduinen en strand
- 6.415 ha halfnatuurlijke graslanden
- 127.353 ha bossen (vallei- en moerasbossen, eiken- en beukenbossen, overige bossen, aanplanten en parken)
- 740 ha slikken en schorren

We merken op dat de clustering van de natuurlijke ecosystemen in het Natuurrapport 2020 en op de biologische waarderingskaart niet identiek is.

3. Het opmaken van een natuurbeheerplan is niet verplicht. Een natuurbeheerplan beoogt het actief beheer van de aanwezige waardevolle natuur, en zet meestal ook in op de ontwikkeling en uitbreiding van bestaande natuur. De bescherming van de bestaande natuur wordt op dit moment verzekerd via de sectorale wetgeving en niet, of niet louter, door middel van het opmaken van een natuurbeheerplan.
4. De langetermijndoelstelling bestaat erin dat de komende jaren zal geïnvesteerd worden in een netto toename aan natuur met hoge kwaliteit, overal en dicht bij iedereen. Tegen 2025 wordt 20.000 bijkomende ha natuur onder effectief natuurbeheer gebracht. Dit omvat zowel nieuwe, bijkomende natuur (door uitbreiding en/of inrichting) als bestaande natuur (door omvorming of door onder passend beheer te brengen).
5. Er is in het regeerakkoord geen specifieke doelstelling opgenomen voor het aandeel van de 20.000ha bijkomende natuur onder effectief natuurbeheer, dat bestaat uit

bestaande en beschermde natuur. In de praktijk zal de 20.000 ha bijkomende natuur onder effectief natuurbeheer bestaan uit een combinatie van zowel nieuwe natuur, als bestaande natuur. Gelet op de noden aan bijkomende natuur wil ik evenwel de focus leggen op het realiseren van nieuwe natuur onder effectief natuurbeheer. Hiervoor worden ook extra middelen voorzien via de Blue Deal, bosuitbreiding en projectsubsidies natuur.

6. Er zijn momenteel 5 beheerplannen volledig omgezet naar een natuurbeheerplan (stand van zaken eind 2020). Er moeten nog zo'n 650 beheerplannen omgezet worden, maar dit proces is al volop in voorbereiding. Concreet is de procedure voor omzetting lopende voor 72 beheerplannen. Binnen het Agentschap voor Natuur en Bos worden extra mensen en middelen ingezet om dit aandeel op termijn verder te verhogen. De verwachting is dat de timing gehaald zal worden.